

Eric de Rooij, **De wensvader**

Groningen, Kleine Uil, 2020

ISBN 978 94 9317 018 6

De mens als verlangend wezen, dat is waar *De wensvader* over gaat. Of verlangens nu vervuld of gefnuikt worden, alweer snel komen er nieuwe voor in de plaats en in relatie tot de oude resteert dan slechts de herinnering, totdat het ook met herinneren is afgelopen. Dit beeld van mens-zijn komt soms expliciet naar voren in de mijmeringen van Erik, de ik-figuur vanuit wiens perspectief de roman is geschreven. Tweemaal lezen we het kernachtig verwoord: 'Je blijft, kortom, geduldig willen tot je erbij neervalt' (p. 16 en 206). Wat het concreet betekent mens te zijn, krijgt echter vooral vorm in een greep uit het leven van Erik en dat van de mensen om hem heen. Hij is geestelijk verzorger, overigens net zoals de auteur, Eric de Rooij, die we kennen als onze humanistische collega. Al snel blijkt dat het door hem gecreëerde hoofdpersonage in dezelfde staat van zijn verkeert als een ieder. Centraal staat Eriks wens om vader te worden en wel door mogelijk als donor op te mogen treden in het leven van een vriendin. Het liefst zou hij dat doen als co-ouder, samen met de moeder en de man met wie hij samenleeft. Eerst lijkt zijn wens misschien te worden bewaarheid met Leonie, later komt Sonja in beeld. Het is ronduit spannend om te lezen tot welke verwickelingen dit treffen van een wirwar aan verlangens (ook van de vrouwen) leidt.

Realisme lijkt me het kernwoord voor dit alles. We volgen Erik in alledaagse scènes uit zijn privé- en werkzame leven. Zijn gedachteloop en de vele dialogen zijn uit het leven gegrepen. Ook het tragische beeld van het menselijk bestaan is

in mijn ogen realistisch. We weten het immers. Om met Lucebert te spreken: alles van waarde is weerloos. We kunnen verlangen, dromen, wensen en hopen wat we maar willen, maar hebben nauwelijks in de hand wat daar daadwerkelijk van terecht komt. Verder lees ik het boek als een realistische kenschets van de huidige individualistische en op maakbaarheid gerichte tijdsgeest, bijvoorbeeld wanneer Leonie vertelt hoe graag ze, zonder co-ouderschap, zo'n 'eigen kleintje' in haar armen wil hebben en daaraan toevoegt: 'Als vrouw heb ik daar toch recht op?' (p. 12). Ten slotte lees ik de passages over Eriks werk als een realistische illustratie van de zorgpraktijk van een (humanistisch) geestelijk verzorger.

Het resultaat is een soort tragikomedie, echter zonder gelukkige afloop en met een tragische boventoon, ondanks de soms hilarische tafereelen. Schrijnend is bijvoorbeeld het schrille contrast tussen het verlangen naar nieuw, jong leven bij Erik, terwijl hij werkt in een verzorgingshuis – door hem benoemd als 'Café Heimweh' – en zich voortdurend omringd weet door ouderen aan het einde van hun leven, vaak getekend door leed en lijden. Als geestelijk verzorger heeft hij ervoor gekozen hen bij te staan. Ogen-schijnlijk staat hij misschien met lege handen in de confrontatie met eindigheid in allerlei opzichten, maar in mijn ogen is zijn respons troostrijk: het bieden van menselijke nabijheid. *De wensvader* is een boek dat je gelezen moet hebben, zeker wanneer je met en voor mensen wilt werken en al helemaal als geestelijk verzorger. Het biedt ons als beroepsgroep een relevante ingang voor de bezinning op ons werk.

Brecht Molenaar, geestelijk verzorger/humanistisch raads-vrouw bij Eveen Henriëtte Roland Holst te Amsterdam-Zuid-oost. E-mail: bmolenaar@evean.nl.